

Kirshthblüten - Manami

(2008 - Cerezos en flor), de Doris Dörrie

Sinopsi

Trudi és l'única que sap que el seu marit Rudi està greument malalt de càncer. Seguint el consell del metge, decideixen fer un últim viatge junts. Trudi convenç el seu marit i van a visitar els seus fills i néts a Berlín. No obstant, els fills estan massa immersos en les seves vides per poder-se ocupar dels pares. Després d'haver anat al teatre a veure un espectacle de dansa, Trudi i Rudi decideixen anar-se'n a passar uns quants dies a un hotel de la costa del mar Bàltic.

Tercera entrega del Cicle Amor Madur

El cicle de cinema alemany dedicat a l'amor en la maduresa conclou amb aquesta pel·lícula de Doris Dörrie que, a diferència de les dues anteriors, no tracta del descobriment o retrobament de l'amor. Mentre que Andreas Dresen i Rainer Werner Fassbinder se centraven en el despertar sentimental d'una dona després d'anys de rutina marital o de soledat, Dörrie posa la mirada en la reacció d'un home davant la mort de la seva parella.

Tot allunyant-se del cru realisme dels seus col·legues, Dörrie adopta un estil poètic. El dolor de Rudi Angermeier, el protagonista, s'expressa a través de petits gestos simbòlics que freguen la inversemblança, però que proporcionen al film un punt de sublimació i d'expiació emocional absent a *Wolke 9* (En el séptimo cielo) o a *Angst essen Seele auf* (Todos nos llamamos Alí).

Tal com exposa Jan Stuart al seu article del *New York Times* que reproduïm a continuació, això té molt a veure amb la conversió de la directora al budisme.

Busques l'essència del Japó? Mira cap a Alemanya

Fa deu anys Doris Dörrie se les va compondre per ingressar en un

monestir zen japonès amb dos actors, dos tècnics i un esborrany de guió a la bossa. Malgrat l'ajustat calendari de rodatge i la seva distinció com a única dona dins la residència del Temple del Pare Sojiji Soin, a Monza, estava sotmesa a les estrictes regles del retir.

Dörrie, directora alemanya de 53 anys, somriu en recordar la realització de la seva comèdia de 1999 *Erleuchtung garantiert* (Sabiduria garantizada). "L'abat va dir: 'Bé, poden rodar la pel·lícula aquí, però s'han de sotmetre a la rutina de la comunitat: llevar-se a les 3, meditar fins a les 4, i després a cantar sutres i netejar el monestir de 6.30 a les 7 del matí'. Jo vaig dir, 'Sí, sí, senyor. No em pensava que ho digués de debò. Jo era l'única del nostre grupet que no era capaç d'adaptar-se a les normes en absolut. Em sentia tan encarcerada. Cada vegada que començava a parlar amb els meus actors, un dels monjos venia i em donava una escombra. D'aquesta manera tenia alguna cosa a fer." "I això estava molt bé", afegeix amb un marcat to autocrític, "perquè, per una vegada, em sentia molt útil".

A part de les 15 pel·lícules que ha escrit i dirigit des que va atreure la curiositat del públic internacional el 1985 amb el seu tercer llargmetratge *Männer* (Hombres, hombres...), ha dirigit òperes i ha

Fitxa tècnica

Guió i direcció ······ Doris Dörrie
Empreses productores ····· Bavaria Film International, Olga Film, Bayerische Rundfunk, ARD/Degeto, Arte
Productors ······ Molly von Furstener, Harald Kugler
Productors associats ····· Patrick Zorer, Ruth Stadler
Fotografia ······ Hanno Lentz
Muntatge ····· Inez Regnier, Frank Muller
Música ······ Klaus Bantzer
Vestuari ······ Sabine Greuning
Nacionalitat ······ Alemanya
Durada ······ 122 min.

Fitxa artística

Elmar Wepper ····· Rudi Angermeier
Hannelore Elsner ····· Trudi Angermeier
Aya Irizuki ······ Yu Maximilian Brückner ····· Karl Angermeier
Nadja Uhl ······ Franz Birgit Minichmayr ····· Karolin Angermeier
Felix Eitner ······ Klaus Angermeier
Floriane Daniel ····· Emma Angermeier
Celine Tanneberger ····· Celine Angermeier
Robert Döhlert ····· Robert Angermeier
Tadashi Endo ······ Ballarí Butoh

escrit novel·les, contes i llibres per a nens. Aquest desassossec artístic, però, ha trobat un equilibri amb el contrapès de la seva vessant com a budista practicant (encara que sigui entre renes), una vessant que es veu plasmada cada vegada més en els paisatges geogràfics i filosòfics de les seves pel·lícules.

Donat l'impacte de *Männer*, una irreverent reflexió sobre les inseguretats sexuals masculines que va suposar un distanciament –al qual el públic va donar suport– del Nou Cinema Alemany de Fassbinder, Wenders i Herzog, Dörrie podria haver-se estancat en les àcides comèdies d'embolics sobre la guerra de sexes. En lloc d'això, arran de la seva estada al monestir, va iniciar una sèrie de drames crus i reflexius on el Japó figura com a personatge principal.

Amb el seu últim film al Japó, *Kirschblüten – Hanami* (Cerezos en flor), Dörrie reformula les punyents tensions entre pares i fills de *Tôkyô monogatari* (Cuentos de Tokio), l'obra mestra del 1953 de Yasujiro Ozu.

Partint de la rigidesa formal del drama de postguerra d'Ozu, Dörrie porta la seva empatia i sentit de l'humor, marca de la casa, a la difícil situació d'una parella d'ancians de Baviera. Rudi i Trudi (Hannelore Elsner i Elmar Wepper) van a Berlín a visitar un fill i una filla que estan massa distrets amb la família i el treball per donar als seus pares l'atenció que mereixen. Les humiliacions continuen a Tòquio, on Rudi és ignorat per un fill expatriat i, com a consol, es deixa emportar dins una relació vicària amb una ballarina de Butoh adolescent.

Com molts altres acòlits d'Ozu, Doris Dörrie va començar tard a apreciar de debò el seu art: l'ull de la càmera vigilant, arran de terra; el ritme narratiu de pas de tortuga i la fixació en els detalls quotidians. Recordava haver vist pel·lícules d'Ozu durant els seus dies

d'estudiant a la Universitat del Pacífic a Stockton, Califòrnia, i a l'Acadèmia de Televisió i Cinema de Munic. "Era massa avorrit per a mi", diu, "no em poden interessar ni remotament totes aquestes històries de dones joves preguntant-se si s'han de casar o no."

Aquesta la resistència es va començar a erosionar quan Dörrie va dur el seu primer llargmetratge, *Mitten ins Herz* (En pleno corazón), al Festival Internacional de Cinema de Tòquio el 1985. "Em vaig enamorar del Japó, de la sol·licitud, del zel del Japó."

La seducció per aquest tipus de sensibilitat en un artista alemany té alguns antecedents en les pel·lícules de Weimar de Fritz Lang, segons Larry Kardish, conservador en cap de materials filmics al Museu d'Art Modern, on *Cerezos en flor* va donar el tret de sortida al programa de noves pel·lícules alemanyes del Kino 2008. "També he observat un profund interès entre simpatitzants alemanys del món de l'art nascuts tot just després de la guerra, pel caràcter plàcid i serè de les cultures orientals", diu, "una fascinació pel Japó, no tant per l'exotisme, sinó per la percepció que la vida allà es veu d'alguna manera enriquida per uns ritmes, per uns rituals i per unes actituds envers la vida que no existeixen a Occident."

A *Cerezos en flor* la interconnexió entre les dues cultures es dona en ambdós sentits a través del Butoh, una forma d'art japonès de la postguerra que va seguir les passes de la deriva antitradicional de la dansa expressionista alemanya. Doris Dörrie veu arreu del Japó imatges del seu país, testimonis dels estralls experimentats per dues expotències de l'Eix: "La destrucció total del país. La destrucció del paisatge. L'arquitectura dels anys 50, construïda en un temps rècord. Materials molt barats. Però també l'americanització: debatre's entre la tradició i un estil de vida americà

que sembla en conjunt molt familiar a nivell subcutani.

"També crec que hi ha similituds psicològiques. Alemanys i japonesos tendeixen a ser molt formals. Molt reprimits i totalment irracionals, l'estil de Mishima, al mateix temps. I quan tot això s'allibera, és més salvatge que la majoria de les coses que estan succeïnt al món. És com Wagner al Japó".

La influència japonesa també ha transformat el seu estil de treball. Després que el seu marit, el cineasta Helge Weindler, morís de càncer, Dörrie es va convertir al budisme, va reduir els seus equips de rodatge i va adoptar un enfocament més obert, més col·laboratiu.

"No conec cap col·lega masculí que sigui capaç de disfrutar tant com jo quan em prenen seriosament com a directora", diu. "Quan vaig rodar *Cerezos en flor* d'aquesta manera, amb un equip petit, em feia sentir totalment alliberada pel fet de no ser un director de cinema omnipresent. Ningú no em diu res, ningú no em presta l'atenció. Només sóc aquella dona petita amb una càmera de vídeo. Una turista amb una càmera de vídeo".

Jan Stuart
The New York Times,
11 de gener del 2009

<en línia>
<http://www.nytimes.com/2009/01/11/movies/11stua.html>

Es demana puntualitat. Es demana als espectadors que desconnectin els telèfons mòbils i qualsevol altre aparell acústic abans de començar la projecció. Gràcies.